

5512

۱۹۶

بوستان کتاب

بسم الله الرحمن الرحيم

www.ketab.ir

کریمی جهرمی، علی، ۱۳۲۰ -

درس‌هایی درباره نظام اخلاقی اسلام: تفسیر سورة حجرات / علی کریمی جهرمی. - قم: مؤسسه بوستان کتاب (مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم)، ۱۳۹۸.
(مؤسسه بوستان کتاب: ۲۳۹۹. کتاب‌های آیه‌الله کریمی جهرمی: ۱۸) (قرآن: ۴۰۰.

تفسیر: ۱۶۹)

ISBN 978-964-09-1799-2

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه: ص. ۱ (۲۹۱) - ۲۹۵؛ همچنین به صورت زیرنویس.

۱. تقاسم (سورة حجرات). ۲. اخلاق اسلامی. الف. دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم. مؤسسه بوستان کتاب. ب. عنوان: تفسیر سورة حجرات. ج. عنوان.

۲۹۷ / ۱۸

BP ۲ / ۸۲۷ / ۲۰۲

شماره کتابشناسی ملی: ۴۶۰۶۶۷۱

۱۳۹۸

کتاب‌های آیه‌الله کریمی جهرمی / ۱۸

■ موضوع: تفسیر: ۱۶۹ (قرآن: ۴۰۰)

■ گروه مخاطب: عمومی

شماره انتشار کتاب (چاپ اول): ۲۳۹۹

مسلسل انتشار (چاپ اول و بازچاپ): ۷۳۰۰

درس‌هایی دربارهٔ نظام اخلاقی اسلام

تفسیر سورهٔ حجرات

آیه‌الله علی کریمی جهرمی

بیت‌السلام
۱۳۹۸



● نویسنده: آية الله على كريمي جهرمي

● ناشر: مؤسسہ یوستان کتاب

● لیتوگرافی، چاپ و صحافی: جایخانہ مؤسسہ بوستان کتاب

● نویت چاپ: اول / ۱۳۹۸ ● شمارگان: ۵۰۰ ● بها: ۳۵۰۰۰ تومان

تمامی حقوق نشر مکتوب "کتریک" اثر معلق به مؤسسه بوستان کتاب است

printed in the Islamic Republic of Iran

❖ دفتر مرکزی: قم، خ شهدا (صفائیة)، ص پ ۹۱۷/۳۷۱۸۵، تلف: ۴۲۱۵۵-۷ ۳۱ نمابر: ۳۷۷۴۲۱۵۴ تلفن پخش: ۳۷۷۴۳۴۲۶

❖ فروشگاه مرکزی: قم، چهارراه شهدا (عرضه ۱۲۰۰۰ وان کابینا، ۱۷۰ حکاری ۱۷۰ نامبر)

❖ فروشگاه شماره ۲: تهران، خیابان انقلاب، بین وصال و جین، پلا ۹۵۱، ۶۶۹۶۹۸۷۸۰

❖ فروشگاه شماره ۳: مشهد، چهارراه خسروی، محترم پاس، جنب دفتر تبلیغات اسلامی خراسان رضوی، تلفن: ۳۲۲۳۳۶۷۲

❖ فروشگاه شماره ۴: اصفهان، چهار راه کرمانی، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه اخذ، ن. تلف: ۳۲۲۲۰۳۰

❖ فروشگاه شماره ۵ (رنگین کمان، فروشگاه کودک و نوجوان): قم، چهارراه شهدا، زین بن ابراهیم: ۳۷۷۴۳۱۷۹

اطلاع از تازه های نشر از طریق پیام کوتاه (SMS)، با ارسال شماره همراه به ۰۰۲۱۵۵ و احوال درخواست به:

E-mail: info@bustaneketab.com

جدیدترین آثار مؤسسه و آشنایی بیشتر با آن در وب سایت: www.bustaneketab.com

با قدردانی از همکاری‌هایی که در تولید این اثر نقش داشته‌اند:

• اعضای شورای بررسی آثار • دبیر شورای کتاب و ویراستار: ابوالفضل طریقه‌دار

● اصلاحات حروف نگاری: الهام قره گزلو ● صفحه آرایی: سکینه ملازاده و احمد مؤتمنی

● نمونه خوانی: محمد جواد محصفی ● کنترل فنی صفحه آرای، سیدرضا موسوی منش

● اداره چاپخانه: محمّد مهدوی و سایر همکاران لیتوگرافی، چاپ و صحافی ● مدیر تولید: عبدالهادی اشرفی.

رئيس مؤسسه
محمدباقر انصاری

فهرست مطالب

۷	پیش گفتار
۱۱	تفسیر سوره حجرات
۱۱	آیه اول
۲۳	آیه دوم
۴۱	آیه سوم
۴۶	آیه چهارم
۵۰	آیه پنجم
۵۴	آیه ششم
۷۶	آیه هفتم
۷۹	آیه هشتم
۹	آیه نهم
۱۰۳	آیه دهم
۱۱۸	آیه یازدهم
۱۴۲	آیه دوازدهم

۱۷۶	آیهٔ سیزدهم
۲۰۳	آیهٔ چهاردهم
۲۱۱	آیهٔ پانزدهم
۲۱۵	آیهٔ شانزدهم
۲۱۸	آیهٔ هفدهم
۲۳۲	آیهٔ هجدهم
۲۴۵	کتاب‌نامه

پیش‌گفتار

دوام و بقای هر امت و گروهی در پناه صفات فاضله انسانی و مکارم اخلاقی است. مآت‌هایی که از خوه‌ای پسندیده بهره‌مندند و احسان و نیکی بین آنان رایج است و روابط دوستی و پیوند قلوب آنان محکم و استوار است، روی پای خود ایستاده‌اند و جان و مالشان محفوظ است و همواره از عالی‌ترین لذت‌های زندگی برخوردار خواهند بود.

جنگ‌ها و خون‌ریزی‌ها و انتحارها و خودکشی‌ها، پیوسته ناشی از کمبود اخلاق صحیح و تربیت اصیل انسانی است. زیربنای صلح و سعادت هر ملت و اساس خوشی و آسایش و مایه رشد و ترقی هر قوم و امتی، اخلاق و صفات و مزایای برجسته انسانی است:

اقوام روزگار، به اخلاق زنده‌اند

قومی که گشت فاقد اخلاق، مُردنی است

بنابراین، ملاک نیک‌بختی و بدبختی، صفات و حالات و جنبه‌های اخلاقی است و پرنده بخت و اقبال، اخلاق فاضله است و بدون خیال‌باقی، باید آن را نشانه سعادت و پیروزی دانست و صفات زشت و ناپسند نیز، مرغ ادبار و به‌زمین‌خوردن است و قطعاً باید آن را به فال بد گرفت.

دنایای پرماجرایی امروز، در اثر کمبودهای اخلاقی، روح و نشاط و حقیقت زندگی را از دست داده و زندگی در آتش خانمان‌سوز خودپرستی، خودبینی، نفاق، بدبینی و نبود عواطف پاک انسانی می‌سوزد؛ از این رو جمعیت‌های زنده جهان به فکر به دست آوردن راه چاره‌ای هستند؛ چنان‌که در مغرب‌زمین و بعضی کشورهای دیگر، گروهی را به نام «جمعیت تسلیح اخلاقی» تشکیل داده‌اند که از جمله آن‌ها، جمعیت تسلیح اخلاقی دکتر «فرانک یگمان» است. این جمعیت برای سیادت و پیش‌روی در اجتماع، به یک سلسله نظام‌های اخلاقی پای‌بند هستند؛ به گونه‌ای که حالات خود را بررسی کرده و از خویش مراقبت کامل می‌کنند و بدین وسیله، در صدد پیش‌برد خوه‌های پسندیده و صفات نیک هستند.

البته نباید زیاد هم به این جمعیت‌ها و کنفرانس‌ها دل خوش کرد و فریب این اصطلاحات و تشکلهای خورده، زیرا جمعیت تسلیح اخلاقی‌ای که یکی از عضوهای آن، فلان زن بی‌حجاب و بی‌عفاف و سر تا پا ساخته و پرداخته باشد، هرگز نمی‌تواند در گسترش صفات فاضله انسانی ایفا کند و چه بسا همین قیافه و این سر و صورت و اندام و این ناز و نیازهای، خود، نطفه فسادهای بی‌حساب اخلاقی در ناظران و عامل انحراف طبقه جوان باشد.

بی‌شک، اجتماع به اخلاق و مکرمت‌های پسندیده نیازمند است، اما باید توجه داشت که نظام‌های اخلاقی را نمی‌توان از هر کسی و از هر جایی گرفت، بلکه باید آن‌را از یک منبع مطمئن که صد درصد در راه رشد انسانیت باشد فرا گرفت و چنین منبع مطمئنی کانون وحی الهی است و بهترین مظهر وحی پروردگار نیز قرآن کریم است، کتابی که گرد شک و تردید بر چهره آن ننشسته و باطل را بر نزدیکی ساحت قدسش عبور نیفتاده و از کوچک‌ترین

مایه‌های سعادت بشر، چیزی فروگذار نکرده است، کتابی که گوینده‌اش خدای لایزال و گیرنده‌اش رسول‌الله ﷺ و آورنده‌اش جبرئیل امین است.

در سوره‌های مختلف قرآن کریم، از جهات اخلاقی، سخن به میان آمده و امت اسلامی در موارد متعددی به ریشه‌های فضایل اخلاقی توجه داده شده‌اند. ولی سوره حجرات که هجده آیه بیش ندارد، موضوعات اخلاقی را بیشتر بررسی فرموده و نیز انگیزه‌های فساد و تبهکاری را شرح داده است.

در این سوره، ظرافت‌هایی در موضوع‌های مختلف اخلاقی به چشم می‌خورد که آدمی را حیران می‌سازد و به راستی که اعجاز قرآن در چهره زیبایی هر یک از آیات این سوره کاملاً نمودار است.

کتاب حاضر، تفسیری بر این سوره است که مؤلف، برای برخی قرآن‌پژوهان در یک محفل علمی بیان نموده و به وسیله خود گوینده و نیز فضلا و طلاب محترم نوشته شده است و اینک پس از تجدیدنظر، تقدیم خوانندگان می‌شود.

امید است آیات تکان‌دهنده این سوره و مطالب بی‌شیرش، در اعماق جان خوانندگان و نگارنده مؤثر واقع شود و تحولی ایجاد کند و با آشنایی با تفسیر این آیات تغییر حال داده و همگان به صفات پسندیده و خواهی‌برجسته انسانی آراسته گردیم.

در پایان از دست‌اندرکاران کارآزموده مؤسسه بوستان کتاب، برای آماده‌سازی و چاپ این اثر سپاس‌گزارم.

علی کریمی جهرمی